

KAFDAĞI

Cilt: 9, Sayı: 1, Aralık 2024, 20-38
DOI: 10.51469/kafdagı.1395786

Gönderim Tarihi: 24 Kasım 2023

Kabul Tarihi: 31 Aralık 2024

KAUNOS ANTİK KENTİNİN KÜLTÜR TURİZMİ İÇERİSİNDEKİ YERİ, ÖNEMİ VE POTANSİYELİ

The Place, Importance, and Potential of Ancient City of Caunos in Cultural Tourism

Oğuz ÇAM

Bilim Uzmanı

Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

oguzcam911@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-3222-3367

Cengiz ÇELİK

Bilim Uzmanı

Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

cngzclk74@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-1917-6615

Çalışmanın Türü: Derleme

Öz

Kaunos antik kenti, Muğla ilinde yer almaktadır ve ziyaretçilerini memnun ve mutlu edebilecek güzellikte turistik-kültürel değerlere sahiptir. Turistik-kültürel bakımdan zengin kaynaklara sahip olan Kaunos antik kenti, turistlerin ziyaret ettikleri önemli alanlar arasında gelmektedir. Kaunos antik kentinin, bulunduğu yöreye ve kente popülerlik kazanma anlamında önemli katkılarının olduğu ifade edilebilir. Bu çalışmada Kaunos antik kentinin kültür turizmi içerisindeki yeri, önemi ve potansiyeline değinilmiştir. Derleme niteliğinde olan bu çalışmayla birlikte genel olarak turizm literatürüne kayda değer katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Sonuç olarak; Kaunos antik kenti, kültür turizmi içerisinde büyük bir yere, öneme ve potansiyele sahip bir antik kenttir. Kaunos antik kenti, uluslararası ve ulusal

kapsamda sosyal ve kültürel kaynaşma ortamı sunmakta ve ziyaretçilerini memnun eden bir ambiyans yaşatmaktadır. Bu antik kente dair kültürel ve turistik etkileşimler, kentin manevi atmosferinin yoğunlaşmasını sağlamaktadır. Kaunos antik kenti, sahip olduğu kaynaklarıyla turistlerin meraklarını ve ilgilerini üzerine çekmekte, turizm konusunda Muğla ilinin zenginleşmesinde ve gelişmesinde önemli katkıları olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kaunos Antik Kenti, Kültür, Kültür Turizmi, Kültür Turisti, Muğla.

Abstract

Ancient city of Caunus is located in the province of Muğla, and has touristic-cultural values that can make its visitors happy, and satisfied. Ancient city of Caunus, which has rich touristic, and cultural resources, it is among the important areas visited by tourists. It can be stated that ancient city of Caunus made important contributions to the region, and the city in terms of gaining popularity. In this study, the place, importance, and potential of ancient city of Caunus in cultural tourism are mentioned. With this compilation study, it is thought that a significant contribution will be made to the tourism literature in general. Ancient city of Caunus is an ancient city that has a great place, importance, and potential in cultural tourism. Ancient city of Caunus offers an international, and national social, and cultural cohesion environment, and creates a pleasing ambiance for its visitors. The cultural, and touristic interactions about this ancient city intensify the spiritual atmosphere of the city. Ancient city of Caunus attracts the curiosity, and interest of tourists with its resources, and makes important contributions to the enrichment, and development of the province of Muğla in terms of tourism.

Keywords: Ancient City of Caunus, Culture, Cultural Tourism, Cultural Tourist, Muğla.

1. Giriş

Kültür turizmi, turizm çeşitlerinden bir tanesi olup, kültür turistlerinin ilgilerinin çekilebilmesi açısından önem taşımaktadır. Kültür turizminin odak noktasında kültür yer almaktadır. Kültür, yaşanan coğrafyaya, döneme ve benzeri pek çok etkene bağlı olarak değişim gösterebilen bir yapıya sahip olmasından dolayı insanlar arasında kültüre ilişkin düşünce, duygu, davranış ve tutumlar farklılık gösterebilmektedir.

Kültürel unsurlar, turistlerin turistik etkinlik-aktivitelere katılmalarında yönlendirici ve etkindir. Dünyada yaşanan gelişim ve değişimlerin etkisiyle beraber kültürel-turistik ürünlerin/hizmetlerin talebinde farklılıklar meydana gelebilmektedir.

Kültür turizmine katılan turistlerin sayısı hiç azımsanmayacak derecede fazladır. Kültür turistlerinin istek ve ihtiyaçları daha iyi ve etkili bir şekilde yerine getirildiğinde bu sayının zaman geçtikçe daha da artacağı düşünülmektedir. Kültür turizmi alanından daha fazla ekonomik gelir sağlanması bakımından dünyadaki antik kentlerin tanıtımlarının yapılması ve

Kaunos Antik Kentinin Kùltür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

bu tanıtımların yapılırken de kùltür turizmi kapsamında çeşitli değerlendirmelerde bulunulması gerekmektedir.

Kùltür turizmine katılan turistler manevi yönlerden tatmin duyguları yaşamayı hedeflemektedirler. Bu hedeflerinde ise kùltür ögesi yönlendirici ve baskındır. Kùltür, insanların yaşamlarına yoğun olarak etki etmekte, insanların yaşamlarını doğum anından ölümü anına kadar şekillendirmekte ve hareketlerine yön vermektedir.

Kùltür turizmi, turistlerin yoğun olarak tercih ettikleri bir turizm çeşididir ve hem maddi hem de manevi anlamda önemli getirilere sahiptir. Kùltür turistleri, ziyaret gerçekleştirdikleri kùltürel alanların manevi havasını teneffüs etmekte, insanlarla çeşitli kùltürel etkileşimlerin içerisine girmekte, aynı zamanda da ziyaret gerçekleştirdikleri alanların ekonomisine katkılar sağlamaktadırlar.

Merak ve keşfetme arzusunun öne çıktığı kùltür turizminde, turistlerin hiçbir şekilde istek ve gereksinimlerinin geri plana atılmaması gerekmektedir. Turistik tatmin yaşamada, turistlerin memnuniyet ve sadakatlerinin elde edilmesi önem arz etmekte, bu noktada da turistlerin istek ve gereksinimlerinin tam ve etkili bir biçimde karşılanması büyük rol oynamaktadır.

Dünya üzerinde bulunan antik kentler kùltürel ve turistik amaçlı seyahatler açısından belirli bir potansiyele sahiptir. İnsanlar antik kentleri merak etmekte ve o yerlere seyahat etme girişimlerinde bulunmaktadırlar. Dünyadaki antik kentler pek çok uygarlığın çeşitli izlerini taşımaktadır. Bu izlerde de kùltür ön plana çıkmaktadır. Kùltür, insanlar açısından önem arz eden bir unsurdur. Bu unsurun, kùltür turizmi etkinlik ve aktivitelerine katılım göstermede etkili ve önemlidir.

Uygarlıkların yaşadıkları antik kentler, turistlerin meraklarını gidermek, gezip-görmek, yoğun bir manevi his yaşamak yönünden ön plana çıkan, temelinde kùltür bulunan, kùltür turizmi açısından büyük önem arz eden alanlardır.

Kaunos antik kenti, Muğla ilinde yer almaktadır ve ziyaretelerini memnun ve mutlu edebilecek güzellikte turistik ve kùltürel değerlere sahiptir. Turistik ve kùltürel bakımdan zengin kaynaklara sahip olan Muğla ilinde yer alan Kaunos antik kenti, turistlerin ziyaret ettikleri önemli alanlar arasında gelmektedir. Kaunos antik kenti, bulunan yöreye ve kente popülerlik kazanma anlamında önemli katkılar yapmaktadır.

Bu alışmada Kaunos antik kentinin kùltür turizmi içerisindeki yeri, önemi ve potansiyeline değinilmektedir. Derleme niteliğinde olan bu

çalışmayla birlikte genel olarak turizm literatürüne kayda değer katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

2. Kültür Turizmi

Kültür genel olarak, bir milletin, bir halkın tarihi süresince meydana getirdiği ve nesilden nesile aktarımını yaptığı maddi ve manevi bütün unsurlardır. Barınma, giyinme, yiyecek gibi belli başlı gereksinimlerin yerine getirilmesi amacıyla değerlendirilen her çeşit araç-gereçler; uygulanan metotlar, inançlar, dini öğretiler, düşünceler, geleneksel deneyimler, sosyal tutumlar, siyasi düzen ve kurumlar; davranış ve hayat şekilleri gibi sıralanabilen öğelerin hepsi kültürü meydana getirmektedir (Sandıkçıoğlu, 2016; Sevimli ve Sönmezdağ, 2017). Yaşatılmayan bir kültür zamanla yok olacaktır (Çam ve Çılgınoğlu, 2020). Dolayısıyla kültürün yaşatılması ve sonraki kuşaklara aktarımının yapılması önemlidir.

İnsanlar ilk çağlardan bu zamana kadar merak, savaş, göç, ticaret ve dini nedenler gibi çeşitli nedenlerden dolayı seyahatler etmişlerdir. İnsanların seyahat yapma nedenlerinin başında kültürün bulunduğu düşünülmektedir. Eski medeniyetlerin miraslarından emareler barındıran kültürler, insanlar tarafından görülme istenmektedir. Ayrıca kişiler kendi kültürü dışındaki kültürlerle ilgi göstermektedirler. Bu durum da, kültür turizminin meydana gelmesini sağlamaktadır (Dinçer ve Ertuğral, 2000; Emekli, 2006; Sevimli ve Sönmezdağ, 2017). Kültür, şehirlerin turizm talebinin artması açısından önemli olarak görülen bir ögedir (Çam ve Avcı, 2021).

Çeşitli yerlerde çeşitli kültürlerin meydana gelmesi, coğrafya ile kültürü bir araya getiren ve turizmin gelişmesini sağlayan hususların başında gelmektedir. Geleneksel mimari, dini motifler, yerleşim, arazi değerlendirilmesi, kıyafet stili, yemekler, müzik, el sanatları, güzel sanatlara ilişkin eserler hem kültürel coğrafi görüntünün bir bölümü ve kültür, coğrafya ve turizmin temel noktasıdır (Emekli, 2006).

Literatürde kültür turizmine ilişkin çeşitli tanımlamalar, görüşler ve tartışmalar bulunmaktadır. Ayrıca bu turizm çeşidi; kültürel turizm, kültür turizmi ya da kültürel miras turizmi gibi farklı terimler ile zikredilmektedir (Beeho ve Prentice, 1997; Bachleitner ve Zins, 1999; Caffyn ve Kutz, 1999; Master ve Prideaux, 2000; Waitt, 2000; Russo ve Van Der Borg, 2002; Cave vd., 2003; McKercher vd., 2005; Richards, 2007; Kim vd., 2007; Smith, 2007; Bahçe, 2009).

Kültür turizmi, kişilerin yeni tecrübeler ve bilgiler sağlamak için kültürel ihtiyaçlarını tatmin etmek amacıyla devamlı olarak yaşadıkları

alanlardan daha uzak noktalarda gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir (Richards, 1996: Atasoy vd., 2018).

Kültür turizmi geniş manada ziyaretçilerin seyahat ettikleri alandaki tarihi ve bir millete ait değerleri görmesi ve tatmasıdır (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002; Çulha, 2008).

Eski sanat eserlerinin, tarihsel yapıların ve bunlara ilişkin kalıntıların görülmesi amacı, araştırma, keşif-dini amaçlı yolculuklar, yöresel mimari-otantik nitelikler, kütüphaneler, yöresel mutfak, fuarlar-festivaller, sinematiyatro, dans-müzik, dil çalışmaları-edebi çalışmalar ve alt kültürleri tanımak amacıyla gerçekleştirilen yolculuklar ile tarihi, kültürel ve/veya miras unsurlarına odaklanan niteliklerin benzersiz bir kombinasyonunu barındıran akvaryumlara, müzelere ve hayvanat bahçelerine gerçekleştirilen yolculuklar kültür turizminin içerisinde yer almaktadır (Kızılırmak ve Kurtuldu, 2005; Çulha, 2008; Barbieri ve Mahoney, 2010; Atasoy vd., 2018).

Turistlerin kültürel miraslara ilgi göstermelerinin bir sonucu olarak gelişen kültürel turizm; tarihi alanların, kalıntıların, müzelerin, festivallerin ve fuarların ziyaret edilmesiyle beraber gelişim göstermeye başlamıştır. Kültürel turizmin ürünleri, geçmiş ve günümüze ilişkin olarak çeşitlilik göstermektedir. Geçmiş uygarlıklara ait kalıntılar ile beraber, hayat şekilleri, gelenekler-görenekler, festivaller, eğlence-müzik çeşitleri, el sanatları, yemek çeşitleri ve alışkanlıkları kültürel turizmin en kayda değer ürünleri içerisinde globalleşen dünyada git gide önem kazanmaktadır. Lakin her kültürel ürün, müze veya tarihsel bir alan göze çarpan bir turizm cazibesi oluşturamayabilmektedir. Kültürel çekiciliği bir turistik ürün haline dönüştürmek, marka ve imaj ortaya koymak tanıtım-planlama faaliyetlerini gerektirmektedir (Emekli, 2006).

3. Kaunos Antik Kenti

Kaunos, Güneybatı Ege’de, Muğla şehri, Köyceğiz ilçesinin Çandır mahallesi sınırlarında, Köyceğiz Gölü’nü Akdeniz’e bağlayan Dalyan Çayı’nın (Calbis) sağ kıyısında, Dalyan Beldesi’nin karşı kıyısında bulunmaktadır (Gül vd., 2017).

Kaunos antik kenti, ilk kez İngiliz bir araştırmacı olan Rd. Hoskyn tarafından keşfedilmiştir. Hoskyn, 1840 yılında gerçekleştirdiği bir gezide üstünde Kaunos halkı ve meclisi yazan bir yazıt bulmuştur (CNN Türk, 2021).

Antik kentin kurulduğu zaman ile ondan önceki ve ondan daha sonraki zamanlarda çevrenin geçirdiği “jeomorfolojik” ve “topografik” değişme, sadece tarihi, coğrafya ve şehircilik yönünden değil aynı zamanda ise siyasi

ve toplumsal hayat, iktisadi ve kültürel değişim ve gelişimleriyle Kaunos'u çağdaşı başka kentlerden ayırmaktadır (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020; akt. İlter, 2021: 63).

Kaunos antik kenti zaman içerisinde Pers, Yunan, Roma ve Bizans'ın egemenliği altına girmiştir. Antik kentteki yapılar ve kalıntılar 1966 senesinden bu yana süren kazılar ile araştırılmaktadır (Özen, 2020).

Yapılan arkeolojik çalışmalar sonucunda Kaunos Tuzlası'nın alanı, 2006 senesinde saptanmıştır ve tuzlada değerlendirilen “*tuz tavaları*” ve “*kanallar*”, Anadolu arkeolojisinde bir ilktir (Ergüder vd., 2013: 46; akt. Gölbaş ve Atak, 2016: 1216).

Hâlihazırda kentte ayakta yer alan yapılar arasında ihtişamlı bir tiyatro, erken dönem bir bazilika, spor etkinlikleri yapılan bir alan (palaestra), Roma hamamı, antik liman, agora, anıtsal çeşme yapıları gibi etkileyici kalıntılar vardır (Öğün vd., 2002; Diler, 2007; Işık 1994; Gölbaş ve Atak, 2016). Bunların dışında da Milattan Sonra beşinci yüzyıla tarihlendirilen bazilikal planlı bir kilise ve ölçüm platformu gibi kalıntılar da vardır (Çizmeli Öğün 2007; Gölbaş ve Atak, 2016). Hatta Kaunos antik kenti nekropol alanını, antik ismiyle Calbis'in (Dalyan Kanalı) yamaçlarına yapılan kaya mezarlarını yapısı altında bulundurmaktadır (Öğün vd., 2002; Gölbaş ve Atak, 2016).

Kaunos antik kentinin kalıntıları, Anadolu medeniyetinin kayda değer kalıntılarından (Özaltın Türker vd., 2014). Kaunos antik kentinin önemli olan kalıntılarından bazıları şöyledir (Çakmakoğlu, 2020):

- **Tiyatro:** Yaklaşık 5000 kişilik oturma kapasitesine sahip olan tiyatro, plan olarak Hellen tiyatrolarının yapım tekniğine göre yapılmıştır.
- **Ölçüm Platformu:** Milattan Önce 150 seneleri civarında yapılan, üç basamaklı yuvarlak bir yapıdır.
- **Kubbeli Kilise:** Kilise, antik kentin kayda değer bir alanına yani tiyatro ve Roma Hamamı'nın arasında bulunan bir yere yapılmıştır. Çeşidinin, Anadolu'daki en eski ve en iyi muhafaza edilmiş örneklerinden bir tanesidir. Yaklaşık olarak kare bir forma sahiptir (14,00 x 14,50 metre). Kilisedeki mozaikler de, antik kentin görülmesi icap eden kayda değer değerleri arasında bulunmaktadır.
- **Roma Hamamı:** Antik kenti ziyaret etmek amacıyla araçlarıyla gelen insanların araçlarını bıraktıkları yerin hemen yanı başında bulunan hamam, Roma Devri hamam yapılarının en iyi muhafaza edilmiş olanları arasında bulunmaktadır.

Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

- **Agora ve Stoa:** Ölçüm Platformu ve hamam arasında yer alan düzlükte bulunmaktadır. Hâlihazıra pek bir eser ulaşmamış olup, Agoranın kuzeybatı bölümündeki duvar yapısı kısmi olarak hâlihazıra değin ulaşabilmiştir.
- **Teras Tapınağı:** 1. yüzyılın ikinci yarısında liman ve agora düzlüğüne bakan suni bir teras üstüne yapılmıştır. Alan, yaklaşık olarak 35 x 35 metre ölçülerine sahiptir. Alan, dor düzeninde sütunlarla kuşatılmıştır.
- **Çeşme Yapısı:** Yapı, yaklaşık olarak 5,40 x 8,00 metre ölçülerine sahiptir. Milattan Sonra 3. yüzyıl başlarında bir teras duvarının önüne yapılmıştır. Cephesi Agora'ya dönen çeşmenin yapısı, yan duvarların arasında sütunlu bir yapıdır.
- **Quintus Vedius Q. F. Capito Anıtı:** İki katlı bir kaide üzerine yerleştirilmiş iki metre yüksekliğinde ve 13,20 metre uzunluğunda ihtişamlı bir anıttır.

Kaunos Aslanı: Kaunos antik kentinde kazılar esnasında çıkartılan “*Kaunos Aslanı*”, bu zamanda yer aldığı ilçenin sembolü olarak kent meydanında sergilenmektedir. Tarihi Kaunos Aslan’ı bu zamanda “*Köyceğiz Aslanı*” olarak Köyceğiz’i temsil etmekte ve her sene “*Köyceğiz Altın Aslan Film Festivali*” tertip edilmektedir (T.C. Köyceğiz Kaymakamlığı, 2021).

Kaunos antik kentine ilişkin önemli görülen ve verilmek istenen diğer bilgiler şöyledir:

Kaunos, bütün zenginliğini karada orman ürünleri ve bitkisel ürünlere dayanan üretimine; denizde ise deniz ticaretine, balıkçılığa ve tuza borçlu olmaktadır. Eski kaynaklarda kendine bağlı küçük yerleşimlerle bir bölge ismi olarak tanıtımı yapılan Kaunos'ta bu zamana değin ele geçen sayıca zengin Karca yazıtların yanı sıra, mimari yapılarının-anıtlarının varlığı göz önüne alınır ise, plastik yapıtlarının da benzer bir zenginlikte olması doğal beklentidir. Uzun seneler Kaunos'ta gerçekleştirilen kazılarda ele geçen plastik eserler malzemelerine göre genel olarak değerlendirildiğinde mermerden yapılan heykellerin az, terakota eserlerin ise sayıca çok olduğu görülmektedir. Antik kentin kalbi olan agorada bulunan fazla sayıdaki anıt, eksedra ve bunların üstündeki heykel altlıklarının sayıca çok olması, bu antik kentin plastik yapıtları açısından fazla zengin olduğunu göstermektedir (Elmas, 2009).

4. Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

4.1. Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri

Kaunos antik kenti, kültür turizmi içerisinde apayrı bir yere ve öneme sahiptir. Bu antik kentin bünyesinde bulunan yapılar, turistlerin merak duygularının giderilmesine yardımcıdır.

Kaunos antik kent bölgesinde gerçekleştirilen etkinliklerin, bu antik kente yapılan ziyaretler üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Zira etkinlikler için yapılan pek çok tanıtım çalışması da turistlerin üzerinde dikkat çekici ve ilgi uyandırıcı bir etkiye sahiptir. Etkinliklerin kültürel şöenlerle daha fazla bütünleştirilmesiyle birlikte de turistlerin memnuniyetlerinin daha da artırılabilceği ileri sürülebilir. Kültür turistleri açısından kültür olabildiğince önem arz etmek olup, Kaunos antik kent bölgesindeki tarihi, turistik, kültürel, toplumsal değerlere ilişkin daha fazla yaratıcı fikrin oluşturulması ve faaliyete geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kaunos antik kenti alanı içerisinde yapılan kazı çalışmalarının sonucunda tarihi ve kültürel açılardan bir öneme sahip eserlerin gün yüzüne çıkarıldığı görülmektedir. Bu hal, kültüre ve tarihe ilgi duyan, bu yönde gelişen olay ve durumları takip eden turistler açısından önemlidir.

Kültür turistlerinin, eski medeniyetlere ait antik kentlere ilgi duydukları ve bu alanları ziyaret ettikleri ifade edilebilir. Antik kentlerin sahip olduğu kültürel atmosferin yoğunluğu, turistlerin kültürel yönden tatmin edilmesine katkı sağlamaktadır.

Turistik hareketlilikte, kültürel amaçlı seyahatlerin gün geçtikçe daha fazla ön plana çıktığı düşünülmektedir. Bu düşünceye ilave olarak da; kültür; insanların yaşamında önemli bir yere sahip olmakta, insanların fikirlerini, davranışlarını ve turistik hareketlerini önemli ölçüde etkilemektedir.

Antik kentler; bir yörenin, ülkenin ya da bölgenin daha fazla tanınmasında, kültürel-turistik faaliyet ve aktivitelerine dikkat çekilmesinde ve daha fazla ekonomik gelir sağlamasında oldukça etkilidir.

Kültürel haz yaşama isteği, kültür turistlerinin tatil planlarında, destinasyon seçimlerinde ve turistik davranışlarında etkilidir. Kültür ve tarih kokan Kaunos antik kenti, turistlerin kültürel bir haz yaşamaları için gereken potansiyeli kendisinde fazlasıyla barındırmaktadır.

Kaunos antik kenti, kültür turizmi bakımından önem arz eden, kültürel, turistik, toplumsal ve ekonomik getirileri fazla olan bir alandır. Önemli kültür turizmi destinasyonları arasında yer alan antik kentler, eski uygarlıkların tarihi ve kültürel değerlerine ışık tutmak, bunları ziyaretçilerin ilgilerine sunmak açısından önem arz etmektedir.

Kaunos Antik Kentinin Kùltür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

Kaunos antik kenti, içerisinde barındırdığı birçok yapıtıyla inşa edildiği döneme ve topluma ilişkin kùltürel-tarihi dokularını günümüze kadar muhafaza etmiştir. Kaunos antik kenti, yerli ve yabancı ziyaretçilerine kùltürel yapıtlarını yakından inceleme ve kùltürel-tarihi dokularını hissedebilme fırsatı tanımaktadır.

Kaunos antik kenti, farklı ve çekici bir ambiyansa sahiptir. Ziyaretçiler, bu antik kentin eserlerini incelemekte, yapılarını gezmekte, bireysel ve toplu olarak fotoğraflar çekmekte, ayrıca da antik kentteki eserlerin fotoğraflarını da çekmektedirler.

Pek çok kùltürel eser ve yapıya sahip olan Kaunos antik kentinin, bulunduğu yöre ve bölgenin turistik tanıtımına ve gelişimine önemli katkılarının olduğu düşünölmektedir.

Kùltür turistlerinin beklentilerinin tam ve etkin olarak karşılanması gerekmektedir. Kùltür turistlerinin beklentilerinin tam ve etkin bir biçimde karşılanmasıyla turistik memnuniyetin elde edileceği, bu durumun da kùltür turizminin gelişimine olumlu yönde yansıtacaktır.

Kùltür turistleri tarafından eski bir uygarlığın yaşadığı toprakların tanınmak ve manevi havasının teneffüs edilmek istenmesi, antik kentleri kùltür turizmi açısından önemli kılmaktadır.

4.2. Kaunos Antik Kentinin Kùltür Turizmi İçerisindeki Önemi

Eski uygarlıkların kùltürel değerlerini yansıtan ögelerden birisi olan antik kentlerin, kùltürel ve turistik turların planlanması ve düzenlenmesi sürecinde göz önünde bulundurulması gereken unsurlar arasında olduğu düşünölmektedir. Antik kentler, bir yöre/bölge/ülkenin sosyal, kùltürel, iktisadi, turistik yönlerden bir ilerleme ve gelişim kaydedebilmesi açısından önemlidir.

Kaunos antik kentinin kùltürel atmosferini yaşamak ve kùltürel eserlerini incelemek, ziyaretçiler üzerinde olumlu bir izlenim oluşturmaktadır. Ziyaretçiler, Kaunos antik kentini ziyaret etmekten memnuniyet ve mutluluk duymaktadırlar. Bundan dolayı da Kaunos antik kenti kùltür turizmi yönünden önemlidir.

Kaunos antik kentinin bünyesinde barınan pek fazla kùltürel eser, turistleri tarihte yolculuk yapmaya yöneltmekte ve onların yeni kùltürleri tanımasını kolaylaştırmaktadır. Kaunos antik kenti, yoğun olarak fotoğraf çekildiği bir alan olarak dikkat çekmektedir. Bu noktadan hareketle de, bu antik kenti ziyaret eden kişilerin yaşanan anı ölümsüzleştirerek kendilerini bir bakıma mutlu hissettikleri düşünölmektedir.

Kaunos antik kenti, bulunduğu yörenin ekonomisinin gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu antik kent, ekonominin canlanmasına destek olmakta, alışverişleri artırmaktadır. Kaunos antik kenti, bulunduğu yörenin kültürel-turistik etkinlik ve aktivitelerinin gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Kaunos antik kenti, hem il hem de ülke açısından popüler olan bir antik kenttir. Bu antik kent ve çevresinde sosyal etkinliklerin tertip edildiği bilinmektedir. Söz konusu etkinlikler ile toplumsal dayanışma artmakta, turistler kendi aralarında ve yerel halkla kaynaşmakta, turistik-kültürel-toplumsal açılardan çeşitli etkileşimler oluşmakta ya da gelişmekte, kültürel ve turistik amaçlı seyahatler artmakta ve kültür turizminin gelişmesi bakımından önemli avantajlar elde edilmektedir.

Antik kente ilişkin gerçekleştirilen farklı çalışmalardan da anlaşılacağı üzere kültür turizmi içerisinde kendine yer edinen Kaunos antik kentine verilen önemin günden güne arttığı düşünülmektedir. Ülke ve yer aldığı ilin tanıtılması hususlarında, ayrıca ülke ekonomisi üzerinde de büyük bir katkısının bulunduğu, Kaunos antik kentinin ziyaret edilme potansiyelinden de anlaşılmaktadır. Antik kente ziyaretlerde bulunan kültür turistlerinin görüşlerinden de anlaşılacağı üzere, turistlerin genel anlamda memnun kalarak ziyaretlerini tamamladıkları görülmektedir. Kaunos antik kentinin kültür turizmi açısından büyük potansiyele sahip olduğu ve yer aldığı ile ziyaretçi çekebilme konusunda önemli bir katkı sağladığı, ayrıca da ilin tanınırlığını artırma hususunda popülerlik kazandırdığı söylenebilmektedir.

Kaunos antik kentiyle ilgili çeşitli görüşlerin aktarılması önemli olarak görülmektedir. Bu kapsamda da yapılan bazı görüşler şöyle belirtilmektedir:

Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) Batı Akdeniz Bölgesel Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet Çobanoğlu, Kaunos antik kentinin bulunduğu ülkenin tanıtımına ve ekonomiye büyük bir katkı yaptığını belirtmiştir. Kaunos antik kentini yerli turistlerin yanı sıra ilk sırada İngiltere, Almanya ve Hollanda'dan gelen turistlerin merak ettiklerini belirten Çobanoğlu, *“Kente gelen ziyaretçilerin ilgisini özellikle kaya mezarları çekiyor. Buraya gelen herkes mutlaka kaya mezarlarının fotoğraflarını çekiyor ve paylaşıyor. Bu da bölgenin tanıtımına büyük katkı sağlıyor”* demiştir (TRT Haber, 2015).

Kaunos antik kenti, hâlihazırda turistler tarafından ilgi gören, bölge üzerinde en fazla ziyarete uğrayan antik kentlerin biri olarak görülmektedir (Karaağaç, 2009; Korkmaz vd., 2016). Yine Müniroğlu ve diğerleri (2023) de Kaunos antik kentinin yabancı-yerli turistler tarafından sıklıkla ziyaret

Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

edildiğini öne sürmektedirler. Kaunos antik kentinin yabancı-yerli ziyaretçiler tarafından Muğla ilinde en fazla ziyaret edilen ilk üç ören yeri arasında yer aldığını ifade eden Muğla Valisi Amir Çiçek “*Kaunos antik kenti, UNESCO’nun geçici miras listesinde yer alıyor. Bölgeye gelen ziyaretçilerin sadece göl kenarından kaya mezarlarına bakıp gitmemesi kente gelip tarihi dokuyu hissetmeleri için çalışma başlattık*” demiştir. Antik kente gelen ziyaretçilerin minimum bir gününü bölgeye ayırması gerektiğine vurgu yapan Vali Çiçek “*Burada o kadar çok tarih var ki anlatılamaz. Biz teknelerle tura katılan yabancı misafirlerin antik kenti görmeleri ve saatlerini geçirmeleri için çaba göstermeliyiz. Bu nedenle bölgedeki yatak kapasitesini artırarak bir turizm paketi hazırlayacağız. Bu pakette gelen ziyaretçilerin bu bölgenin tarihi dokusunu daha iyi anlayacak, daha iyi hissedecek. Dalıyan sadece tekne turları ile değil tarihi dokusuyla da tanınacak. O zaman Kaunos antik kentinin turizme daha çok katkısı olacak. Biz artık bunu teknelerden göstermeyle yapmayacağız. Turlara katılanları kente getireceğiz*” diyerek sözlerini ifade etmiştir (Muğla Gazetesi, 2016).

Kaunos antik kenti kazı başkanı Prof. Dr. Cengiz Işık, gerçekleştirdiği açıklamada, bölgenin Muğla ilinde en fazla ziyaretçi alan ören yerlerinin ilk sırasında geldiğini belirtmiştir. Kaunos kaya mezarlarının yapı itibarı ile diğer bir örneğinin bulunmadığına dikkat çeken Işık, “*Milattan Önce birinci bin yıla tarihlenen Kaunos antik kenti kazılarında elde edilen bilgi ve belgeler, arkeoloji biliminin bilinmeyenlerine ışık tutmuştur. Kaunos en çok ziyaretçi çeken ören yeri. Kaya mezarları ise 2 bin 400 yıldan bu yana geçmişin dilsiz şahitleri*” demiştir. Antik kentin kendine özgü bir dokusunun bulunduğuna işaret eden Işık, “*Kaunos, Efes Antik Kenti gibi mermerden devasa yapıların olduğu bir yer değil. Kaunos, kendi içerisinde çok mütevazı, kendi malzemesini, kendi karakter ve kültürünü kullanan bir kent. Bu da Kaunos’u diğer kentlerden ayırtıran bir özellik*” diyerek sözlerini belirtmiştir (NTV, 2018).

Kaunos’un fazla önemli bir antik kent olduğuna vurgu yapan ünlü aktör Salih GÜNEY “*İnanılmaz bir tarihi zenginliğin üzerinde oturuyoruz. Anadolu kadar tarihi zenginliği olan hiçbir ülke yok aşağı yukarı 26 tane birbirinden üstün medeniyetler geçmiş. Kaunos ta bunlardan biri çok önemli bir antik kentimiz. Burada şaşırtıcı düzeyde bilgiler saklı bunları yavaş yavaş keşfediyoruz. Burası bir eğlence merkezi, o zamanlar insanlar çok erken yaşlarda öldüklerinden buraya gelerek burada ölmek istiyorlar. Eğlenceye düştün bir toplum burası bir eğlence merkezi. Burada her şey serbest o yüzden Kaunos çok önemli bir antik kent muhakkak görülmesi gereken yerlerden biri*” demiştir. Arkeolojiyi, insana beyin jimnastiği

yaptıran bir puzzle olarak gören Güney; *“Dalyan doğa harikası bir yer, Türkiye bir Açık hava müzesi, Kaunos Karşı tarafta Köyceğiz sınırları içinde antik kenti gezmek isteyenler için Feribot seferlerinin olması çok güzel bir kolaylık olmuş. Dalyanda geçirdiğim günlerde olağanüstü misafirperverliğinden dolayı Yücel Okutur beye ve Kaunos Kentinin ilk kazılarının başladığı senelerde öğrenci olan Şimdi öğretim görevlisi arkeolog Sn. Altan Türe hocama Antik kent hakkındaki bilgilendirmeleri için çok teşekkür ediyorum Yaşadığımız yerde sahip olduğumuz değerlere sahip çıkmalıyız”* demiştir (İlter, 2020).

4.3. Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Potansiyeli

Kaunos antik kenti, hâlihazırda turistler tarafından ilgi duyulan, bölge içerisinde en fazla ziyaret gerçekleştirilen antik kentlerden birisidir (Karaağaç, 2009; Korkmaz vd., 2016).

Kaunos antik kent bölgesine yakın turistik kuruluşların arz – kapasitelerinin fazla olması, bu bölgeye yapılacak turistik seyahatlerin artması noktasında önemli bir etki yaratmaktadır. Ayrıyeten Kaunos antik kent bölgesi ve yakınındaki turistik ürün ve hizmetlerin varlığı, turistik taleplerde öne çıkmakta, bu unsurlar turistleri turistik harcamalar yapmaya yönlentmektedir.

Turizm açısından çok önemli bir unsur olan kültürün, turistik seyahatlerde ön planda tutulduğu düşünülmektedir. Eski zamanlarda yaşamış bir uygarlık olan Kaunoslulara ait kültürel kalıntılar, kültür turistlerinin ilgilerini cezbetmekte ve bu alana yönelik olarak yapılan ziyaretlerin artmasında etkili olmaktadır.

Kaunos antik kenti, konumu itibarıyla önemli bir avantaja sahiptir. Bu antik kentin yer aldığı Muğla şehri, denizin olduğu, sosyal, kültürel ve turistik etkinliklerin yoğun olarak gerçekleştirildiği, kültürel-turistik etkileşimlerin yoğun olarak hissedildiği, ayrıca da turistik seyahatlerin yoğun olarak yapıldığı bir yerdir. Muğla şehrinin sahip olduğu doğal ve beşeri kaynaklar sayesinde de Kaunos antik kenti, hem doğrudan hem de dolaylı olarak önemli avantajlar yakalamakta ve çeşitli fırsatlar elde etmektedir. Bu avantaj ve fırsatların da antik kente yapılan ziyaretlerde önemli bir yönlendirmeye sahip olduğu ifade edilebilir.

Eski zamanlarda Kaunos'ta yaşamış olan Kaunosluların bıraktıkları kalıntılar, o dönemin kültürüne ve tarihine ışık tutmakta, ziyaretçilerinin meraklarını gidermekte, bu alan ile ilgili farklı araştırmalar gerçekleştiren kişilerin araştırmaları kapsamında yararlandığı ya da bazı kazı

Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri,  nemi ve Potansiyeli

araştırmacılarının araştırmaları sonucunda ulaşmak istediği önemli bir kaynak olma görevi üstlenmektedir.

Kaunos antik kentini ziyaret etmeye gelen turistler, antik kentin bulunduğu alanın çevresindeki turistik ürün-hizmetleri deneyimlemek isteyebilir; aynı Şekilde de antik kentin bulunduğu alanın çevresindeki turistik ürün-hizmetleri deneyimleyen turistler, Kaunos antik kentine de ziyaret gerçekleştirmek isteyebilirler. Bu tür turistik etkileşimler, kültür turizminin ve diğer turizm türlerinin zenginleştirilmesini ve geliştirilmesini sağlamak açısından önem arz etmektedir. Bu konuya yönelik olarak da yerel yönetimlerin Kaunos antik kenti ve çevresinin yöresel halkını bilinçlendirmesi gerekmektedir. Ayrıca yerel yönetimler daha etkili turizm stratejileri uygulamaya koyarak bu antik kentin ve çevresinin turistik gelişimine katkılarını artıracaktır.

Dünya üzerinde bulunan antik kentler kültür turizmi bakımından büyük bir çekiciliğe ve potansiyele sahip olmakta, bu durum da kültür turistlerinin antik kentleri tanıma-ziyaret etme niyetlerini, planlarını ve hareketlerini olumlu yönde etkilemektedir.

Kaunos kaya mezarlarının, bölgenin ve Türkiye'nin tanıtılması amacıyla gerçekleştirilen reklam çalışmalarında sık sık değerlendirilen görsellerin arasında yer aldığı ifade edilmektedir (G lbaş ve Atak, 2016). Dalyan Merkez'den görülebilen kaya mezarları tertip edilen tekne turlarında panoramik bir görsellik sunmakta ve rekreasyon potansiyeli barındırmaktadır ( zaltın Türker vd., 2014).

1966 senesinden bu yana kazı çalışmalarının yapıldığı bu antik kent, düzenlenen bir  ren yeridir ve ziyarete açık bir haldedir. Fethiye Arkeoloji Müzesi'nin sorumluluğunda olan bu  ren yeri; 2015 senesinde 47.972 kişi tarafından ziyaret edilmiştir (G lbaş ve Atak, 2016).

Kaunos antik kenti, hâlihazırda en fazla gezilen ve değer verilen antik kentlerin arasında bulunmaktadır (Karaduman, 2020). Kaunos antik kentini ziyaret eden kişilerin sayıca fazla olduğu bilinmektedir. Bu antik kenti ziyaret eden kişilerden bazıları yaptıkları yorumlarda bu antik kente ilişkin düşünce ve duygularını olumlu olarak değerlendirdiklerini ifade etmektedirler.

Ziyaretçiler, 2.400 senelik kaya mezarlarıyla b y lenmekte, 5.000 kişilik tiyatrodaki soluklanmakta, bazilika, hamam ve agorada dolaşarak 1.300 senelik mozaikleri incelemekte, Demeter kutsal alanında fotoğraf ektirmektedirler. Kaunos antik kentinin kaya mezarları, tatil amaçlı bölgeye

gelen ziyaretçilerin uğrak yeridir. Kaunos antik kenti olabildiğince geniş bir alana yayılmaktadır (NTV, 2018).

Kaunos antik kenti, Türkiye'nin yüksek değere sahip tarihsel miraslarından birisi olarak ön plana çıkmaktadır. Kaunos antik kenti, her sene fazla sayıda turistin gezmek amacıyla geldiği yerler arasında bulunmaktadır. Türkiye'de yer alan ön dikkat çekici özelliğe sahip tarihsel alanlardan biridir. Buranın, yerli-yabancı turistlerin yüksek ilgi gösterdiği bir atmosferi vardır (CNN Türk, 2021).

Dünya çapında bir üne sahip olan Kaunos antik kenti, kral kaya mezarları ve çamur banyoları, Çandır köyünün sınırları içerisinde yer almaktadır. Senede yaklaşık 60.000 turist bu eşsiz güzellikleri görmek-yaşamak amacıyla bu bölgeye ziyaret gerçekleştirmektedir (Atabey vd., 2016).

Kaunos antik kenti, kral mezarları turistler tarafından zaten görülmek istenen ve görülen tarihsel değerler, göl-çevre gezileriyle bir araya getirilerek gündelik turlar haline getirilebilir (Atabey vd., 2016).

Kaunos antik kentine ulaşmada karşılaşılan problemlerin çözüme kavuşturulması amacıyla profesyonel turist rehberleri eşliğinde bu antik kenti gezdirerek yöreye dair bilgi aktaracak bir örgütlenmenin yerel yönetimlerin bünyesinde bulunması gerekmektedir (İlter, 2021).

5. Sonuç ve Öneriler

Turistlerin, yeni kültür/kültürleri tanımak amacıyla ziyaret ettikleri alanların yöre/bölge/ülke ekonomisi yönünden önemli getirileri vardır. Ayrıca bu alanların korunması ve sonraki nesillere aktarımının yapılması da, sürdürülebilir turizmin gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır.

Antik kentler, önemli bir turist akışının görüldüğü kültür turizmi destinasyonları arasında yer almaktadır. Antik kentlerin eski uygarlıklardan çeşitli izler taşıması ve bu izlerin kültür turistleri tarafından deneyimlenmek istenmesi, antik kentlerin kültür turizmi açısından oldukça önemli olduğunun vurgulanması açısından elzemdir.

Kaunos antik kenti, kültür turizmi içerisinde büyük bir yere, öneme ve potansiyele sahip bir antik kenttir. Bu antik kente gerçekleştirilen ziyaretlerin sayısının fazla olduğu bilinmektedir. Kaunos antik kenti, sahip olduğu kaynaklarıyla turistlerin meraklarını ve ilgilerini üzerine çekmekte, turizm konusunda Muğla ilinin zenginleşmesinde ve gelişmesinde önemli katkılar sağlamaktadır.

Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri,  nemi ve Potansiyeli

Kaunos antik kentinin, bir turizm Şehri olan Muğla'nın tanınmasında olabildiğince etkilidir. Ayrıca bu kent özellikle kültür turizmi açısından önemli bir kaynak teŐkil etmektedir.

Yerli-yabancı turistlerin, Kaunos antik kenti hakkındaki fikirlerinin olumlu olduğu d Ő n lmektedir. Bu düŐünceden hareketle de Kaunos antik kenti turistlerin beklentilerinin karşılanması noktasında etkilidir ve turistleri memnun etmektedir.

Kaunos antik kenti, uluslararası ve ulusal kapsamda sosyal ve kültürel kaynaşma ortamı sunmakta ve ziyaretçilerini memnun eden bir ambiyans yaşatmaktadır. Bu antik kente dair kültürel ve turistik etkileşimler, kentin manevi atmosferinin yoğunlaşmasını sağlamaktadır.

Kaunos antik kentiyle ilgili gerçekleştirilen kazı çalışmaları sonucunda bulunan tarihi ve kültürel değerler, bu antik kentin tanınmasında ve kültür turizmi açısından öneminin kavranmasında önemli ve etkilidir.

Kaunos antik kentini ziyaret eden turistler, çevrede bulunan kültürel ve turistik alanları ziyaret edebilmekte; yine aynı Şekilde de, çevrede bulunan kültürel ve turistik alanları ziyaret eden turistler, Kaunos antik kentini de ziyaret edebilmektedirler. Bu açıdan bakıldığında ise iki yönlü bir durum söz konusudur. Bu söz konusu olan durum da, turizm açısından ve ekonomik açıdan gözle görülebilir bir geliŐme sağlamaktadır.

Kaunos antik kent bölgesinde gerçekleştirilen çeşitli faaliyetler kentin daha fazla tanınmasına katkı yapmakta, ekonomiyi yükseltmekte, önemli bir iletiŐim ve etkileŐim ortamı oluŐurmaktadır.

Kaunos antik kent bölgesinde bulunan kuruluşların turistik ürün ve hizmet kaynakları, bu bölgeyi ziyaret eden turistlerin istek ve gereksinimlerinin karşılanması hususunda büyük bir fonksiyona ve öneme sahiptir.

Bu çalışmanın sonucunda verilen  neriler Őu Őekildedir:

- Antik kentlere yönelik kazı çalışmalarının nitelik ve sayısı artırılmalıdır.
- Antik kentleri ziyaret etmeye yöneltecek merak ve motivasyon unsurları ön plana çıkarılmalıdır.
- Kaunos antik kenti yerel ve ulusal tanıtımlarda daha çok kendine yer bulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Atabey, S., Gürdoğan, A. ve Yokaş, İ. (2016). Organik Tarım Tabanlı Eko-Turizm Uygulamalarının Değerlendirilmesi: Çandır Köyü Örneği. *Social Sciences*, 11(4), 270-287.
- Atasoy, F., İnceöz, S. ve Öztürk, İ. (2018). Kırsal Turizm Kapsamında Gerçekleştirilen Kültür Turizmi: Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası Örneği. *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 2(1), 6-14.
- Bachleitner, R. ve Zins, A. H. (1999). Cultural Tourism in Rural Communities: the Residents' Perspective. *Journal of Business Research*, 44(3), 199-209.
- Bahçe, A. S. (2009). Kırsal Gelişimde Kültür (Mirası) Turizmi Modeli. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (25), 1-12.
- Barbieri, C. ve Mahoney, E. (2010). Cultural Tourism Behaviour and Preferences Among the Live-Performing Arts Audience: an Application of the Univorous-Omnivorous Framework. *International Journal of Tourism Research*, 12, 481-496.
- Beeho, A. J. ve Prentice, R. C. (1997). Conceptualizing the Experiences of Heritage Tourists: a Case Study of New Lanark World Heritage Village. *Tourism Management*, 18(2), 75-87.
- Caffyn, A. ve Lutz, J. (1999). Developing the Heritage Tourism Product in Multi-Ethnic Cities. *Tourism Management*, 20, 213-221.
- Cave, J., Ryan, C. ve Penakara, C. (2003). Residents' Perceptions, Migrant Groups and Culture as an Attraction-the Case of a Proposed Pacific Island Cultural Centre in New Zealand. *Tourism Management*, 24, 371-385.
- CNN Türk (2021). Kaunos Antik Kenti Nerede? Kaunos Antik Kenti'ne Nasıl Gidilir? Kaunos Tarihi ve Özellikleri... Erişim Adresi: <https://www.cnnturk.com/seyahat/kaunos-antik-kenti-nerede-kaunos-antik-kentine-nasil-gidilir-kaunos-tarihi-ve-ozellikleri>. Erişim Tarihi: 22.08.2021.
- Çakmakoğlu, O. (2020). Kaunos Antik Kenti. *Kamppedia*, Erişim Adresi: <http://kamppedia.com/2020/12/kaunos-antik-kenti/>. Erişim Tarihi: 23.08.2021.
- Çam, O. ve Avcı, M. (2021). Kastamonu İlinin 2018 Türk Dünyası Kültür Başkenti Olması ve Etkilerine İlişkin Halkın Bakış Açısı. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1247-1263.

Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

- Çam, O. ve Çılgınoğlu, H. (2020). İnanç Turizmi Merkezi Olarak Mevlana Müzesi ile Şeyh Şaban-ı Veli Külliyesi'nin Değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 342-357.
- Çizmeli Ögün, Z. (2007). Kaunos Kenti'nin Bizans Dönemi Sikke Buluntuları (1965-2002). C. Işık, Z. Çizmeli Ögün ve B. Varkıvaç (Ed.). *Calbis Baki Ögün'e Armağan Melanges offerts a Baki Ögün içinde* (39-62).
- Çulha, O. (2008). Kültür Turizmi Kapsamında Destekleyici Turistik Ürün Olarak Deve Güreşi Festivalleri Üzerine Bir Alan Çalışması. *Journal of Yaşar University*, 3(12), 1827-1852.
- Diler, A. (2007). Kaunos'ta Bir Ölçek Taşı (Sekoma). C. Işık, Z. Çizmeli Ögün ve B. Varkıvaç (Ed.). *Calbis Baki Ögün'e Armağan, Melanges offerts a Baki Ögün içinde* (75-81).
- Dinçer, F. İ. ve Ertuğral, S. M. (2000). Kültürel Mirasın Korunması ve İstanbul İlindeki Tarihi Yapıların Turizm Amaçlı Kullanımı Üzerine Bir Deneme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 69-78.
- Elmas, M. (2009). Kaunostan İki Heykel Başı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla: Muğla Üniversitesi.
- Emekli, G. (2006). Coğrafya, Kültür ve Turizm: Kültürel Turizm. *Ege Coğrafya Dergisi*, 15(1-2), 51-59.
- Gölbaş, A. ve Atak, O. (2016). Arkeolojik Potansiyelin Kırsal Turizme Kazandırılması: Ortaca Örneği. *Journal of International Social Research*, 9(47), 1210-1223.
- Gül, M., Küçükuysal, C. ve Çörtük, U. (2017). 17. Ulusal Kil Sempozyumu 7 Ekim 2017 Saha Gezisi Notları.
- Işık, C. (1994). Kaunos Liman Agorası Çeşme Binası. Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları VI. Dizi, S. 41.
- İlter, M. S. (2021). Kırsal Kalkınmada Ekoturizmin Önemi Dalyan Örneği. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 5(13), 53-74.
- İlter, S. (2020). Arkeoloji Hayranı Salih Güney Kaunos Antik Kentinde. ortacatv.com, Erişim Adresi: <https://ortacatv.com/arkeoloji-hayrani-salih-guney-kaunos-antik-kentinde/>. Erişim Tarihi: 24.08.2021.
- Karaağaç, G. (2009). *Toroslar'dan Ortaca'ya*. İzmir: Creative Matbaa.

- Karaduman, H. (2020). Kaunos Antik Kenti | Muğla'da Eski Bir Liman. Gezicini, Erişim Adresi: <https://gezicini.com/kaunos-antik-kenti/>. Erişim Tarihi: 22.08.2021.
- Kızılırmak, İ. ve Kurtuldu, H. (2005). Kültürel Turizmin Önemi ve Tüketici Tercihlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, (1), 100-120.
- Kim, S. S., Wong, K. K. F. ve Cho, M. (2007). Assessing the Economic Value of a World Heritage Site and Willingness-to-Pay Determinants: a Case of Changdeok Palace. Tourism Management, 28(1), 317-322.
- Korkmaz, N., Özaltın Türker, G., Türker, A. ve Işık, S. (2016). Agro-Turizm Kapsamında Narın Turistik Ürün Olarak Kullanımı: Ortaca Örneği. Tarım Bilimleri Araştırma Dergisi, 9(2), 30-36.
- Master, H. ve Prideaux, B. (2000). Culture and Vacation Satisfaction: a Study of Taiwanese Tourists in South East Queensland. Tourism Management, 21, 445-449.
- McKercher, B., Ho, P. S. Y. ve Du Cross, H. (2005). Relationship between Tourism and Cultural Heritage Management: Evidence from Hong Kong. Tourism Management, 26, 539-548.
- Muğla Gazetesi (2016). Kaunos Antik Kenti Kazısı 50. Yılına Ulaştı. Erişim Adresi: <http://www.muglagazetesi.com.tr/kaunos-antik-kenti-kazisi-50-yilina-ulasti.html>. Erişim Tarihi: 22.08.2021.
- Müniroğlu, R. S., Öniz, M. ve Göçer, İ. (2023). Yerel Yönetimlerde Serbest Zaman Anlayışı ve Rekreatif Uygulamalar. Journal of Global Sport and Education Research, 6(1), 67-88.
- NTV (2018). Görkemli Kaya Mezarları ile Kaunos Antik Kenti'nde 3 Bin Yıl Öncesine Yolculuk. Erişim Adresi: https://www.ntv.com.tr/galeri/seyahat/gorkemli-kaya-mezarlari-ile-kaunos-antik-kentinde-3-bin-yil-oncesine-yolculuk,a5f_9zzyF0-RN4EU5Xz4w/7UA0kDSrNUaKQ-EQ7calqg. Erişim Tarihi: 22.08.2021.
- Öğün, B., Işık, C., Diler, A., Özer, O., Schmaltz, B., Marek, C. ve Doyran, M. (2002). Kaunos. Kbid. 35 Yıllık Araştırma Sonuçları (1966-2001). İzmir: Mopak Kağıt-Karton Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Özaltın Türker, G., Türker, A. ve Güzel, F. Ö. (2014). Turistik Ürün Çeşitlendirmesi Kapsamında Dalyan Destinasyonunun Rekreatif

Kaunos Antik Kentinin Kültür Turizmi İçerisindeki Yeri, Önemi ve Potansiyeli

Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 2(Special Issue 2), 70-86.

- Özen, S. (2020). Kaunos'tan Kabartmalı Pithos Parçaları. *Amisos*, 5(9), 386-401.
- Öztürk, Y. ve Yazıcıoğlu, İ. (2002). Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Alternatif Turizm Faaliyetleri Üzerine Teorik Bir Çalışma. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(10), 183-195.
- Richards, G. (1996). *Cultural Tourism in Europe*. Wallingford, Oxon-United Kingdom: CABI Publishing.
- Richards, G. (2007). *Cultural Tourism: Global and Local Perspectives*. New York-United States of America: the Howard Hospitality Pres.
- Russo, P. A. ve Van Der Borg, J. (2002). Planning Considerations for Cultural Tourism: a Case Study of European Cities. *Tourism Management*, 23, 631-637.
- Sandıkçıoğlu, T. (2016). Türk Mutfağının Tarihsel Gelişimi. A. D. Arıkan (Ed.). *Türk Mutfak Kültürü içinde (2-21)*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Sevimli, Y. ve Sönmezdağ, A. S. (2017). Özel Gün Tatlıları: Kültür Turizmi Açısından Önemi. *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 1(2), 18-28.
- Smith, M. (2007). Space, Place and Placeness in Culturally Regenerated City. G. Richards (Ed.). *Cultural Tourism: Global and Local Perspectives*. New York-United States of America: the Howard Hospitality Pres.
- T.C. Köyceğiz Kaymakamlığı (2021). Kaunos Antik Kenti. Erişim Adresi: <http://www.koycegiz.gov.tr/kaunos-antik--kenti>. Erişim Tarihi: 22.08.2021.
- TRT Haber (2015). Kaunos Antik Kenti'ne Ziyaretçi Akını. Erişim Adresi: <https://www.trthaber.com/haber/kultur-sanat/kaunos-antik-kentine-ziyaretci-akini-208834.html>. Erişim Tarihi: 22.08.2021.
- Waite, G. (2000). Consuming Heritage: Perceived Historical Authenticity. *Annals of Tourism Research*, 27(4), 835-862.